

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRO 2016 M. LIEPOS 4 D. ĮSAKYMO NR. 1-194 „DĖL 2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS 4 PRIORITETO „ENERGIJOS EFEKTYVUMO IR ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS GAMYBOS IR NAUDOJIMO SKATINIMAS“ 04.3.1-VIPA-V-101 PRIEMONĖS „VALSTYBEI NUOSAVYBĖS TEISE PRIKLAUSANČIŲ PASTATŲ ATNAUJINIMAS“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO NR. 1 PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2017 m. liepos 27 d. Nr. 1-200
Vilnius

P a k e i č i u Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. liepos 4 d. įsakymą Nr. 1-194 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energinės efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.3.1-VIPA-V-101 priemonės „Valstybei nuosavybės teise priklausančių pastatų atnaujinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“ ir jį išdėstau nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL 2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS 4 PRIORITETO „ENERGIJOS EFEKTYVUMO IR ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS GAMYBOS IR NAUDOJIMO SKATINIMAS“ 04.3.1-VIPA-V-101 PRIEMONĖS „VALSTYBEI NUOSAVYBĖS TEISE PRIKLAUSANČIŲ PASTATŲ ATNAUJINIMAS“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO NR. 1 PATVIRTINIMO

Vadovaudamasis Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą, taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“, 6.2.7 papunkčiu,

t v i r t i n u 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energinės efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.3.1-VIPA-V-101 priemonės „Valstybei nuosavybės teise priklausančių pastatų atnaujinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašą Nr. 1 (pridedama).“

Ūkio ministras,
pavarduojantis energetikos ministru

Mindaugas Sinkevičius

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
2017 m. liepos 20 d. raštu
Nr. ((24.37-02)-5K-1713551-6K-1704707

SUDERINTA

Uždarnosios akcinės bendrovės Viešųjų investicijų
plėtros agentūros
2017 m. liepos 14 d. raštu
Nr. 2017/2-1834

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos energetikos ministro
2016 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 1-194
(Lietuvos Respublikos energetikos ministro
2017 m. liepos 27 d. įsakymo Nr. 1-200
redakcija)

2014–2020 M. EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS 4 PRIORITETO „ENERGIJOS EFEKTYVUMO IR ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS GAMYBOS IR NAUDOJIMO SKATINIMAS“ 04.3.1-VIPA-V-101 PRIEMONĖS „VALSTYBEI NUOSAVYBĖS TEISE PRIKLAUSANČIŲ PASTATŲ ATNAUJINIMAS“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS NR. 1

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energinio efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.3.1-VIPA-V-101 priemonės „Valstybei nuosavybės teise priklausančių pastatų atnaujinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 1 (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 metų rugsėjo 8 d. įgyvendinimo sprendimu, kuriuo patvirtinami tam tikri „2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos“ elementai, kad, siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo, iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo ir specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai būtų teikiama parama Lietuvai (apie nurodytą sprendimą Europos Komisija pranešė dokumentu Nr. C(2014)6397) (toliau – Veiksmų programa), 4 prioriteto „Energinio efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.3.1-VIPA-V-101 priemonės „Valstybei nuosavybės teise priklausančių pastatų atnaujinimas“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektai) vykdytojais, įgyvendindami pagal Aprašą finansuojamus projektus, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320) (toliau – Bendrųjų nuostatų reglamentas);

2.2. 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL 2014 L 187, p. 1) (toliau – Bendrasis bendrosios išimties reglamentas);

2.3. 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) (toliau – *de minimis* reglamentas);

2.4. Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 1328 „Dėl Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programos patvirtinimo“ (toliau – Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programa);

2.5. Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“;

2.6. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“;

2.7. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K–316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės);

2.8. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.9. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 1-298 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.10. Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategija);

2.11. Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. 1-21 „Dėl Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašas);

2.12. Atrinktų valstybei nuosavybės teise priklausančių šildomų ir (arba) vėsinamų valstybės institucijų ir įstaigų – valstybinio administravimo subjektų naudojamų pastatų tinkamų atnaujinimui 2015 metams sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 1-111 „Dėl Atrinktų valstybei nuosavybės teise priklausančių šildomų ir (arba) vėsinamų valstybės institucijų ir įstaigų – valstybinio administravimo subjektų naudojamų pastatų tinkamų atnaujinimui 2015 metams sąrašo patvirtinimo“;

2.13. Tinkamų atnaujinti pastatų sąrašą 2016 metams, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. 1-295 „Dėl Tinkamų atnaujinti pastatų sąrašo 2016 metams patvirtinimo“;

2.14. Tinkamų atnaujinti pastatų sąrašą 2017 metams, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2017 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. 1-144 „Dėl Tinkamų atnaujinti pastatų sąrašo 2017 metams patvirtinimo“;

2.15. 2014–2020 metų gražintinių ir gražintų lėšų administravimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. 1K-059 „Dėl 2014–2020 metų gražintinių ir gražintų lėšų administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Gražintinių ir gražintų lėšų administravimo taisyklės);

2.16. Rekomendacijas dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintas Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (toliau – Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose ir kituose teisės aktuose.

4. Šio aprašo tikslais energijos taupymo paslaugų teikimo įmonė yra suprantama taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo 2 straipsnio 2 punkte.

Grąžinamoji subsidija suprantama taip, kaip apibrėžta Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 6.7 papunktyje.

Grąžinamosios subsidijos lėšų grąžinimo grafikas (toliau – Grafikas) suprantamas kaip projekto sutartyje nurodytomis sąlygomis su galutiniu mokėjimo prašymu tvirtinamas dokumentas, kuriame yra įvardintas per metus atnaujintame pastate planuojamas sutaupyti energijos kiekis, nurodytas preliminarus metinis ir bendras grąžintinas lėšų dydis bei lėšų grąžinimo terminai.

Tinkamų atnaujinti pastatų sąrašas suprantamas taip, kaip Aprašo 2.12, 2.13 ar 2.14 papunktyje nurodyti arba vėlesni Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu tvirtinami tinkamų atnaujinti pastatų sąrašai.

Veiklos pelnas suprantamas taip, kaip apibrėžta Bendrojo bendrosios išimties reglamento I skyriaus 2 straipsnio 39 punkte.

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Ministerija) ir UAB „Viešųjų investicijų plėtros agentūra“ (toliau – įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal Priemonę teikiama finansavimo forma – grąžinamoji subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama valstybės projektų planavimo būdu.

8. Pagal Aprašą iš viso projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 16 065 801 (šešiolikos milijonų šešiasdešimt penkių tūkstančių aštuonių šimtų vieno) euro, iš kurių iki 16 065 801 (šešiolikos milijonų šešiasdešimt penkių tūkstančių aštuonių šimtų vieno) euro – Europos regioninės plėtros fondo lėšos.

9. Priemonės tikslas – atnaujinti valstybei nuosavybės teise priklausančius šildomus ir (arba) vėsinamus viešuosius pastatus, siekiant, kad pastatai atitiktų bent minimalius energinio naudingumo reikalavimus, t.y. atitiktų ne mažesnę kaip pastato C energinio naudingumo klasę, taip, kaip nustatyta Statybos techniniame reglamente STR 2.01.02:2016 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D1-754 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 2.01.02:2016 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“ patvirtinimo“ (toliau – Statybos techninis reglamentas „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“), ir tuo būdu mažinti suvartojamos energijos sąnaudas.

10. Pagal Aprašą remiama ši veikla: valstybei nuosavybės teise priklausančių šildomų ir (arba) vėsinamų viešųjų pastatų atnaujinimas, didinant energijos vartojimo efektyvumą.

11. Pagal Aprašo 10 punkte nurodytą remiamą veiklą valstybės projektų sąrašus numatoma sudaryti 2017 m. IV ketv. Informacija apie planuojamus sudaryti valstybės projektų sąrašus taip pat pateikiama Kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių plane, kuris skelbiamas Ministerijos svetainės skyriuje „Veiklos sritys“, srityje „Europos Sąjungos investicijos“, dalyje „2014–2020 m. Europos Sąjungos investicijos“ arba Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje <http://www.esinvesticijos.lt> (toliau – ES struktūrinių fondų svetainė).

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS

12. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai yra valstybei nuosavybės teise priklausančius viešuosius pastatus patikėjimo ar panaudos teise valdantys subjektai (išskyrus valstybės įmones) ir (arba) centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas, kurių valdomi pastatai yra įtraukti į Tinkamų atnaujinti pastatų sąrašą.

13. Partneriai pagal šį Aprašą negalimi.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

14. Projektas turi atitikti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

15. Projektas turi atitikti šiuos specialiuosius projektų atrankos kriterijus, patvirtintus Veiksmų programos stebėsenos komiteto 2015 m. birželio 18 d. posėdžio nutarimu Nr. 44P-5.1 (7) ir 2015 m. lapkričio 26 d. posėdžio nutarimu Nr. 44P-10.1 (12):

15.1. projektas turi atitikti Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos nuostatas ir Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programos nuostatas. Laikoma, kad galutinio naudos gavėjo numatomas vykdyti projektas prisideda prie Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos 11 punkto įgyvendinimo, t.y. projektu turi būti mažinamas energijos suvartojimas, ir, kad pastatas, kurį ketinama atnaujinti, atitinka Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programą, jei skiriant finansavimą pastato energetinio naudingumo klasė – žemesnė kaip C, ir pastatas yra įtrauktas į Tinkamų atnaujinti pastatų sąrašą;

15.2. projektu turi būti siekiama galutinės energijos sąnaudas atnaujinamame pastate sumažinti ne mažiau kaip 30 proc. Laikoma, kad galutinio naudos gavėjo projektas atitinka šį kriterijų, jeigu projektu numatyta, kad atnaujinus pastatą, galutinės energijos sąnaudos bus sumažintos ne mažiau kaip 30 proc. Galutinės energijos sąnaudų sumažėjimas (procentais) vertinamas lyginant sumines energijos sąnaudas arba bendras šildymui, vėsinimui, karštam vandeniui ruošti, suminės elektros energijos sąnaudas pagal pateikiamą energinio naudingumo sertifikatą, išduotą prieš pastato atnaujinimą su bendromis šildymui, vėsinimui, karštam vandeniui ruošti, suminėmis elektros energijos sąnaudomis, nurodytomis projektiniame energinio efektyvumo sertifikate, pateiktame energijos vartojimo audito ataskaitoje;

15.3. projektu turi būti atnaujinamas pastatas, esantis Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu kasmet tvirtinamame Tinkamų atnaujinti pastatų sąrašė, ir kuris pagal Vadovybės apsaugos įstatymo nuostatas priskirtinas saugomiems objektams bei kuriame taikomas specialus režimas jo apsaugai ar, kuriame pagal kitus galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus energijos taupymo paslaugų teikimo įmonės negali užtikrinti paslaugų teikimo arba dėl kurio buvo kreiptasi, bet kuriam nebuvo skirtas finansavimas pagal priemonę Nr. 04.3.1-FM-F-105 „Energinis vartojimo efektyvumo didinimas viešojoje infrastruktūroje“ (toliau – priemonė Nr. 04.3.1-FM-F-105).

16. Projektu turi būti prisidedama prie bent vieno Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos (toliau – ES BJRS) tikslo įgyvendinimo pagal ES BJRS veiksmų plane, patvirtintame 2015 m. rugsėjo 10 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. SWD(2015)177 final, numatytą politinę sritį „Energetika“. Dokumentai skelbiami Europos Komisijos interneto svetainėje http://ec.europa.eu/regional_policy/lt/policy/cooperation/macro-regional-strategies/baltic-sea/library/#1.

17. Pagal šį Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

18. Teikiamų pagal Aprašą projektų veiklų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 24 mėnesiai nuo iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto sutarties (toliau – projekto sutartis) pasirašymo dienos.

19. Tam tikrais atvejais, dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto veiklų įgyvendinimo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių nustatyta tvarka.

20. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

21. Projektu turi būti siekiama visų žemiau išvardytų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių, kurių skaičiavimui taikomas Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas, paskelbtas ES struktūrinių fondų svetainėje (skyriuje „Dokumentai“, srityje „Finansavimo skyrimas“, dalyje „Stebėsenos rodiklių aprašai“):

21.1. produkto stebėsenos rodiklio „Metinis pirminės energijos suvartojimo viešuosiuose pastatuose sumažėjimas“, kodas P.B.232;

21.2. produkto stebėsenos rodiklio „Bendras metinis šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimas“, kodas P.B.234.

22. Papildomas reikalavimas dėl minimalios reikšmės nustatymo – atnaujintas pastatas privalo pasiekti ne mažesnę kaip pastato C energinio naudingumo klasę, taip kaip nustatyta Statybos techniniame reglamente „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“.

23. Projekto parengtumui taikomi reikalavimai:

23.1. turi būti atliktas (atlikimo data – 2014 m. sausio 1 d. ir vėliau) atnaujinamo pastato energijos vartojimo auditas, parengtas pagal Išsamiojo energijos, energijos išteklių ir šalto vandens vartojimo audito atlikimo viešojo naudojimo paskirties pastatuose metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 4-184 „Dėl Išsamiojo energijos, energijos išteklių ir šalto vandens vartojimo audito atlikimo viešojo naudojimo paskirties pastatuose metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika);

23.2. iki projekto pasiūlymo pateikimo turi būti parengtas investicijų projektas kartu su Sąnaudų ir naudos analizės rezultatų skaičiuokle pagal Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodiką, patvirtintą viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337 (toliau – Investicijų projektų metodika), kuri patalpinta ES struktūrinių fondų svetainėje:

23.2.1. investicijų projekte turi būti vadovaujamosi atnaujinamo pastato energijos vartojimo audito rezultatais. Kuomet dėl projekto finansavimo buvo kreiptasi, bet jam nebuvo skirtas finansavimas pagal priemonę Nr. 04.3.1-FM-F-105 ir pagal Aprašo 15.3 papunktį kreipiamasi finansavimo pagal šią Priemonę, investicijų projekte turi būti vadovaujamosi tais pačiais energijos vartojimo audito rezultatais ir energijos vartojimo audito ataskaitoje pateiktomis energijos taupymo priemonių grupėmis, kurios buvo įtrauktos teikiant paraišką pagal priemonę Nr. 04.3.1-FM-F-105. Tuo atveju, jeigu projektinis pasiūlymas teikiamas šildymo sezono metu, o kreipiantis finansavimo pagal priemonę Nr. 04.3.1-FM-F-105 energetinių parametrų matavimai nebuvo atliekami, energijos vartojimo audito rezultatai turi būti patikslinti iki projekto pasiūlymo pateikimo;

23.2.2. jeigu projekto investicijų vertė viršija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 67¹ punkte nustatytą vertę, investicijų projekte turi būti išnagrinėtos ir palygintos mažiausiai trys alternatyvos. Alternatyvos pasirenkamos vadovaujantis Investicijų projektų metodika. Pareiškėjas savo nuožiūra gali nagrinėti ir kitas (papildomas) alternatyvas.

23.3. iki paraiškos pateikimo turi būti parengta informacija apie projektui taikomus aplinkosauginius reikalavimus: atlikto poveikio aplinkai vertinimo ataskaita, atsakingos institucijos sprendimas ar atrankos išvada, ar atlikto „Natura 2000“ teritorijų reikšmingumo nustatymo informacija ir atsakingos institucijos Planų ar programų įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvada arba rašytinis paaiškinimas, kai planuojamai ūkinei veiklai netaikomi reikalavimai dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ir (arba) veikla nėra susijusi su „Natura 2000“ teritorijomis;

23.4. iki projekto pasiūlymo pateikimo turi būti parengtas pastato naudojimo planas, kaip numatyta Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programoje;

23.5. iki projekto pasiūlymo pateikimo, esant daugiau nei vienam pastato savininkui ar valdytojui, turi būti pateiktas visų pastato patalpų savininkų ar valdytojų rašytinis susitarimas dėl projekto vykdymo ir kito(-ų) savininko(-ų) ar valdytojo(-ų) lėšų prisidėjimo prie projekto, jo atnaujinamai pastato daliai.

24. Daiktinės pareiškėjo teisės į statinį ir (ar) žemės sklypą, kuriame įgyvendinant projektą bus vykdomi statybos darbai, turi būti įregistruotos įstatymų nustatyta tvarka. Jei statinys yra valdomas panaudos ar patikėjimo teise, pareiškėjas turi turėti savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos arba dalininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos raštišką sutikimą vykdyti projekto veiklas ir įsipareigojimą perimti pareiškėjo ar projekto vykdytojo iš projekto sutarties kylančias teises ir pareigas (įsipareigojimus) arba perduoti tiesiogiai su projektu susijusį turtą kitam teisėtam turto valdytojui, perimančiam pareiškėjo ar projekto vykdytojo teises ir

pareigas, jeigu, pateikus projekcinį pasiūlymą, projekto įgyvendinimo metu ar poprojektiniu laikotarpiu, pasibaigtų arba nutrūktų teisiniai santykiai, kurių pagrindu pareiškėjas ar projekto vykdytojas valdo tiesiogiai su projektu susijusį turtą.

25. Projekte negali būti numatyti apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.

26. Diegiant Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programoje nurodytą energijos vartojimo efektyvumą didinančią priemonę „Lauko ir tambūro durų keitimas, taip pat ir įėjimo laiptų remontas ir pritaikymas neįgalųjų poreikiams“, taikomi Statybos techninio reglamento STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 317 „Dėl STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms patvirtinimo“, 7 skyriuje „Negyvenamieji pastatai“ ir (arba) 10 skyriuje „Teritorijų ir pastatų elementai“ nustatyti reikalavimai. Pareiškėjas visus planuojamus sprendinius ir priemones turi aprašyti investicijų projekte.

27. Neturi būti numatyti projekto veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui. Projektu turi būti prisidedama prie darnaus vystymosi principo įgyvendinimo:

27.1. įgyvendinant projekto veiklą, turi būti prisidedama prie Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160 „Dėl Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos patvirtinimo ir įgyvendinimo“, energetikos sektoriui keliamų tikslų įgyvendinimo (padidinti energijos vartojimo efektyvumą). Taip pat turi būti laikomasi Lietuvos Respublikos teisės aktuose nurodytų aplinkosaugos reikalavimų, ir vadovaujamasi statybos techniniais reglamentais ir kitais teisės aktais;

27.2. įgyvendinant Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programos energijos vartojimo efektyvumą didinančią priemonę „Atnaujinamame pastate įrengtos katilinės modernizavimas“ privaloma laikytis Išmetamų teršalų iš kurų deginančių įrenginių normų LAND 43-2013, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. D1-244 „Dėl išmetamų teršalų iš kurų deginančių įrenginių normų LAND 43-2013 patvirtinimo“;

27.3. planuojant viešuosius pirkimus, rekomenduojama numatyti galimybę taikyti Aplinkos apsaugos kriterijus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. D1-508 „Dėl Produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašų, Aplinkos apsaugos kriterijų ir Aplinkos apsaugos kriterijų, kuriuos perkančiosios organizacijos turi taikyti pirkdamos prekes, paslaugas ar darbus, taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, projektavimo paslaugoms, statybos darbams, statybinėms medžiagoms, kietosioms grindų dangoms, patalpų apšvietimui.

28. Valstybės pagalba pagal šį Aprašą gali būti teikiama kultūros infrastruktūros atnaujinimui. Valstybės pagalbos reikalavimai, nustatyti šiame Apraše, nėra taikomi projektams, jeigu jiems skiriamas finansavimas neatitinka bent vieno Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje nustatyto valstybės pagalbos kriterijaus.

29. Tais atvejais, kai atnaujinamame pastate paslaugas teikia nuomininkas, kuris yra ūkio subjektas ir be kurio nuomojamos pastato dalies atnaujinimo nebūtų pasiekta pastato C energinio naudingumo klasė, o atlikus pastato atnaujinimą, ūkio subjektui sumažėtų patiriamos nuomos ir (arba) komunalinių paslaugų sąnaudos, pastato valdytojas turi užtikrinti, kad ūkio subjektas dėl pastato atnaujinimo negautų jokios išskirtinės naudos, pavyzdžiui, nuomos kaina turėtų būti padidinama proporcingai sumažėjusioms komunalinių paslaugų ir (arba) nuomos sąnaudoms. Jeigu šios sąlygos įvykdyti pareiškėjui neįmanoma, pagal Aprašą gali būti teikiama *de minimis* pagalba ir ji turi atitikti *de minimis* reglamento nuostatas. Tą vertina ir Aprašo 3 priedą pildo įgyvendinančioji institucija.

30. *De minimis* pagalba konkrečiam *de minimis* pagalbos naudos gavėjui galima įgyvendinančiajai institucijai patikrinus *de minimis* pagalbos naudos gavėjo teisę gauti vienai

įmonei, kaip nurodyta *de minimis* reglamento 2 straipsnio 2 dalyje, suteikiamą *de minimis* pagalbą. Įgyvendinančioji institucija turi patikrinti visas su *de minimis* pagalbos gavėju susijusias įmones, nurodytas pateiktoje „Vienos įmonės“ deklaracijoje pagal rekomenduotiną formą, paskelbtą ES struktūrinių fondų interneto svetainės skyriuje „Dokumentai“, srityje „Finansavimo skyrimas“, dalyje „Paraiškų priedų formos“. Viena įmonė apima visas įmones, kaip nurodyta *de minimis* reglamento 2 straipsnio 2 dalyje.

IV SKYRIUS

TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

31. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių VI skyriuje, Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, kurios paskelbtos ES struktūrinių fondų svetainėje (skyriuje „Dokumentai“, srityje „Projektų valdymas“, dalyje „Gairės ir rekomendacijos“), valstybės pagalbos (jai esant) ir *de minimis* pagalbos (jai esant) teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

32. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

33. Pareiškėjas savo iniciatyva bei savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo.

34. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo lėšų.

35. Pagal šį Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti.
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti.
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	<p>Tinkami finansuoti šie darbai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programos 2 priede nurodyti viešųjų pastatų atnaujinimo veiksmai (priemonės); - Viešųjų pastatų energinio efektyvumo programos 2 priede nurodytų viešųjų pastatų atnaujinimo veikslių (priemonių) įgyvendinimo metu padarytų pastato konstrukcijų ir kitų elementų fizinių pažeidimų pradinės būklės atkūrimo darbai; <p>Investicijų dalis, tenkanti Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programos 2 priedo 11-13 punktuose nurodytiems viešųjų pastatų atnaujinimo veiksams (priemonėms) įgyvendinti ir visų įgyvendinant Programos 2 priede nurodytus viešųjų pastatų atnaujinimo veiksmus (priemones) padarytų pastato konstrukcijų ir kitų elementų fizinių pažeidimų pradinei būklei atkurti, neturi viršyti 20 procentų visos investicijų sumos. Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programos 2 priedo 11-13 punktuose nurodyti viešųjų pastatų atnaujinimo veiksmai (priemonės) nefinansuojami, jeigu viešajame pastate tuo pačiu metu yra atliekami statybos darbai, finansuojami iš kitų 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priemonių ar kitų finansavimo šaltinių.</p>

		- pastato techninio projekto ar, jeigu techninio projekto rengti yra neprivaloma, kito Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 20 straipsnyje nurodyto dokumento parengimo ir techninio projekto ekspertizės išlaidos; - statinio projekto vykdymo priežiūros išlaidos; - statybos techninės priežiūros išlaidos.
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Netinkama finansuoti.
5.	Projekto vykdymas	Tinkama finansuoti: energijos vartojimo audito ataskaitos parengimo ir energijos sutaupymo nustatymui reikalingų energetinių parametrų matavimų, pastato energinio naudingumo sertifikato ir investicijų projekto parengimo išlaidos.
6.	Informavimas apie projektą	Tinkama finansuoti. Gali būti numatomos išlaidos tik Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 450.2-450.4 papunkčiuose nurodytoms privalomoms informavimo apie projektą priemonėms įgyvendinti.
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotą projekto išlaidų normą	Projektui taikoma fiksuotoji projekto išlaidų norma netiesioginėms projekto administravimo išlaidoms, neįskaitant paraiškos ir projekcinio pasiūlymo parengimo išlaidų, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 10 priede nustatyta tvarka. Išlaidos, apmokamos taikant fiksuotą normą, turi atitikti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 35 skirsnį.

36. Projekto biudžeto lentelė pildoma vadovaujantis instrukcija Projekto biudžeto formos pildymas, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams.

37. Pagal Aprašą kryžminis finansavimas netaikomas.

38. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dydis nustatomas atsižvelgiant į projekto išlaidų realumą ir būtinumą bei reikalavimus, keliamus tinkamoms finansuoti išlaidoms. Paraiškos vertinimo metu projekto statybos darbų, projektavimo ir kitų paslaugų, numatytų Aprašo 35 punkte, įkainiai nustatomi vadovaujantis naujausios redakcijos statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijomis arba rinkoje egzistuojančiomis darbų ar paslaugų kainomis (Rekomendacijos dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo registruojamos Juridinių asmenų, fizinių asmenų ir mokslo įstaigų parengtų rekomendacijų dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo registre, kurią pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. spalio 26 d. įsakymą Nr. D1-492 administruoja VĮ Statybos produktų sertifikavimo centras).

39. Pagal šį Aprašą netinkamomis finansuoti išlaidos laikomos:

39.1. išlaidos, neišvardytos šio Aprašo 35 punkte;

39.2. išlaidos, aprašytos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 34 skirsnyje;

39.3. paraiškos ir projekcinio pasiūlymo parengimo išlaidos, išskyrus Aprašo 35 punkte nurodytas išlaidas;

39.4. išlaidos, patirtos ne projekto vykdytojo valdomai pastato daliai atnaujinti;

39.5. pagal šį Aprašą nėra finansuojami konkretūs Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programos 2 priede nurodyti viešųjų pastatų atnaujinimo veiksmai (priemonės), kuriems skirta lėšų iš kitų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti, skyrus ES struktūrinių fondų lėšas, jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą. Taip pat nėra finansuojami

konkretūs Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programos 2 priedo 1-10 punktuose nurodyti viešųjų pastatų atnaujinimo veiksmai (priemonės), kurioms anksčiau buvo skirta lėšų iš šiame punkte nurodytų šaltinių, nebent argumentuotai būtų pagrįstas tokių priemonių finansavimo poreikis (be tokių konkrečių priemonių nebūtų pasiekta pastato C energinio naudingumo klasė).

40. Projekte numatytos paslaugos ir darbai turi būti įsigyti vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis. Pastato atnaujinimo darbų metu turi būti naudojamos naujos medžiagos ir montuojami nauji įrenginiai.

41. Pajamoms iš projekto veiklų, gautoms projekto įgyvendinimo metu ir po projekto finansavimo pabaigos, taikomi reikalavimai, nustatyti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 36 skirsnyje ir Bendrųjų nuostatų reglamento 61 straipsnyje. Projekto pajamomis laikomos visos dėl projekto įgyvendinimo gaunamos pajamos.

V SKYRIUS

PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI PAGAL VALSTYBĖS PAGALBOS TAISYKLES

42. Jeigu projekto veiklos finansavimas yra valstybės pagalba pagal Aprašo 28 punktą, jis turi būti suderintas su Bendrojo bendrosios išimties reglamento I skyriaus ir III skyriaus 11 skirsnio 53 straipsnio reikalavimais. Finansavimas gali būti teikiamas tik investicinei pagalbai kultūros infrastruktūros atnaujinimui.

43. Investicinė pagalba kultūros infrastruktūros atnaujinimui teikiama: muziejams, archyvams, bibliotekoms, meno ir kultūros centrams ar erdvėms, teatrams, kino teatrams, operos teatrams, koncertų salėms, kitoms gyvų pasirodymų organizacijoms, kino paveldo institucijoms ir kitoms panašioms meninėms ir kultūrinėms infrastruktūroms, organizacijoms ir institucijoms, kurių bent 80 proc. laiko arba vietos pajėgumo per metus yra naudojama kultūros tikslams.

44. Su investicine pagalba susijusios tinkamos finansuoti išlaidos yra investicijų į materialųjį ir nematerialųjį turtą išlaidos, įskaitant 53 straipsnio 4 punkto papunkčiuose nurodytas išlaidas, tačiau neviršijant Aprašo IV skyriuje nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų, tiesiogiai susijusių su Aprašo 10 punkte nurodyta veikla.

45. Valstybės pagalbos atveju projekto išlaidoms, be šio Aprašo IV skyriaus ir Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių VI skyriuje išdėstytų reikalavimų, taip pat taikomi Bendrojo bendrosios išimties reglamento Bendrųjų nuostatų tinkamų finansuoti išlaidų I skyriaus 7 straipsnio reikalavimai.

46. Galutinio mokėjimo prašymo tikrinimo metu įgyvendinančioji institucija, siekdama įsitikinti, ar nepažeistos Bendrojo bendrosios išimties reglamento I skyriaus 7 straipsnio 3 dalies nuostatos, tikrins, ar neviršytas projektui skirtas finansavimo dydis.

47. Valstybės pagalbos suma negali viršyti tinkamų finansuoti išlaidų ir investicijos veiklos pelno skirtumo. Veiklos pelnas iš tinkamų finansuoti išlaidų atskaitomas taikant lėšų susigrąžinimo mechanizmą, kuris nurodytas Aprašo VII skyriuje. Pareiškėjas kartu su Grafiku įgyvendinančiajai institucijai turi teikti informaciją apie veiklos pelną projektui (pildomas Aprašo 6 priedas). Jeigu projekto investicijų ekonominis naudingumas laikotarpis yra ilgesnis nei Aprašo VII skyriuje numatytas lėšų susigrąžinimo terminas, veiklos pelnas turi būti skaičiuojamas visam investicijų ekonominio naudingumo laikotarpiui. Atitinkamai lėšų susigrąžinimo terminas pratęsiamas visam šiam laikotarpiui.

48. Siekiant nustatyti, ar laikomasi Bendrojo bendrosios išimties reglamento I skyriaus 4 straipsnyje nustatytų pranešimo ribų, atsižvelgiama į visą remiamai veiklai, projektui ar ūkio subjektui skiriamos valstybės pagalbos sumą.

49. Projektas negali būti dirbtinai išskaidomas, kaip nurodyta Bendrojo bendrosios išimties reglamento I skyriaus 4 straipsnio 2 dalyje.

50. Valstybės pagalba, kurios tinkamas finansuoti išlaidas galima nustatyti ir kuriai pagal Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą taikoma išimtis, gali būti sumuojama su:

50.1. bet kokia kita valstybės pagalba, jei tos priemonės yra susijusios su skirtingomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurias galima nustatyti;

50.2. bet kokia kita valstybės pagalba, susijusia su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurios iš dalies arba visiškai sutampa, tik jeigu taip susumavus neviršijamas didžiausias pagalbos intensyvumas ar pagalbos suma, pagal Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą taikoma tai pagalbai.

51. Valstybės pagalba, kuriai pagal Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą taikoma išimtis, nesumuojama su jokia *de minimis* pagalba, susijusia su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, jei susumavus būtų viršytas pagalbos intensyvumas, nustatytas Bendrojo bendrosios išimties reglamento III skyriaus 11 skirsnio 53 straipsnyje.

52. Valstybės pagalba neteikiama sunkumus patiriančiam ūkio subjektui, t.y. ūkio subjektui, kuris susiduria su bent viena iš Bendrojo bendrosios išimties reglamento I skyriaus 2 straipsnio 18 punkte nurodytų aplinkybių.

53. Valstybės pagalba neteikiama ūkio subjektui, kuriam išduotas vykdomasis raštas išieškoti sumas pagal ankstesnį Komisijos sprendimą, kuriame tos pačios valstybės narės suteikta pagalba skelbiama neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka.

54. Valstybės pagalbos taikymas, jeigu tenkinami visi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalies kriterijai, vertinamas paraiškos vertinimo, taip pat projekto administravimo ir priežiūros metu pildant patikros lapą dėl valstybės pagalbos buvimo ar nebuvimo bei Aprašo 2 priedą.

VI SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

55. Pareiškėjai, vadovaudamiesi Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašu, Ministerijai turi pateikti raštu ir į elektroninę laikmeną įrašytą projektinį pasiūlymą dėl valstybės projekto įgyvendinimo pagal formą, nustatytą Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašo 1 priede, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje (skyriuje „Dokumentai“). Kartu su projektiniu pasiūlymu galimi pareiškėjai raštu ir elektroninėje laikmenoje turi pateikti:

55.1. investicijų projektą, kaip nurodyta Aprašo 23.2 papunktyje. Kartu su investicijų projektu „.xlsx“ formatu turi būti pateikiama užpildyta Sąnaudų ir naudos analizės rezultatų skaičiuoklė;

55.2. atnaujinamo pastato energijos vartojimo audito ataskaitą, atsižvelgiant į reikalavimus, nurodytus Aprašo 23.1 ir 23.2.1 papunkčiuose;

55.3. galiojantį atnaujinamo pastato energinio naudingumo sertifikatą, parengtą vadovaujantis reikalavimais, numatytais Statybos techniniame reglamente „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“;

55.4. dokumentus, įrodančius, kad projektu bus atnaujinamas pastatas, kuris pagal Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo nuostatas priskirtinas saugomiems objektams bei kuriame taikomas specialus režimas jo apsaugai ar kuriame pagal kitus galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus energijos taupymo paslaugų teikimo įmonės negali užtikrinti paslaugų teikimo arba dėl kurio buvo kreiptasi, bet kuriam nebuvo skirtas finansavimas pagal priemonę Nr. 04.3.1-FM-F-105;

55.5. pastato naudojimo planą, kaip nurodyta Aprašo 23.4 papunktyje;

55.6. dokumentus, pagrindžiančius projekto biudžeto pagrįstumą (ne mažiau kaip 3 komercinius pasiūlymus ir (arba) sutartis, ir (arba) kainų apklausos suvestines, ir (arba) projektines sąmatas, ir (arba) nuorodas į rinkoje egzistuojančias kainas);

55.7. jei statinys yra valdomas panaudos ar patikėjimo teise, savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos arba dalininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos raštišką sutikimą vykdyti projekto veiklas ir įsipareigojimą, numatytą Aprašo 24 punkte;

55.8. susitarimą su kitu pastato savininku ar valdytoju, kaip tai nurodyta Aprašo 23.5 papunktyje (jeigu taikoma);

55.9. informaciją, kad iki paraiškos pateikimo tenkins Aprašo 23.3 papunktyje nurodytus projekto parengtumui taikomus reikalavimus;

55.10. skaičiavimus, pagrindžiančius, kad projekto bendras gražintinų lėšų dydis bus ne mažesnis nei nurodyta Aprašo 80 punkte.

56. Jeigu dokumentai, nurodyti 55 punkte, buvo teikti pagal priemonę Nr. 04.3.1-FM-F-105, o jų turinys nepakitęs, teikiamas papildomas lapas, nurodant teiktus dokumentus, raštų numerius, kuriais šie dokumentai buvo teikti.

57. Ministerija, vadovaudamasi Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašu, įvertinusi projektinius pasiūlymus, priima sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo(-ų) sudarymo. Į valstybės projektų sąrašą gali būti įtraukti tik Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 37 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantys projektai. Pareiškėjai, kurių projektai, įtraukti į valstybės projektų sąrašą, įgis teisę teikti paraišką įgyvendinančiajai institucijai, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 6 skirsnyje nurodyta tvarka.

58. Siekdamas gauti finansavimą, pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma „pdf“ formatu skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje (skyruije „Finansavimas“, srityje „Planuojami valstybės (regionų) projektai“, prie konkretaus planuojamo projekto dalies „Susiję dokumentai“).

59. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 62 punkte nurodytais priedais iki kvietimo teikti paraiškas skelbime nurodyto termino paskutinės dienos teikia ją per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS), o jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės – įgyvendinančiajai institucijai raštu, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka. Jeigu paraiškos teikiamos per DMS, pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistravęs tampa DMS naudotoju. DMS naudojimosi tvarka nustatyta Duomenų teikimo per DMS tvarkos apraše (Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 1 priede).

60. Jeigu, vadovaujantis Aprašo 59 punktu, paraiška teikiama ne per DMS, ji gali būti teikiama vienu iš šių būdų:

60.1. įgyvendinančiajai institucijai teikiamas paraiškos originalas ir jos priedai, pasirašyti raštu popierinėje laikmenoje (kartu pateikiant į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką ir priedus). Paraiškos originalo ir elektroninės versijos turinys turi būti identiškas. Nustačius, kad paraiškos elektroninės versijos turinys neatitinka originalo, vadovaujamas paraiškos originale nurodyta informacija. Paraiška gali būti pateikta registruotu laišku, per pašto kurjerį arba įteikta asmeniškai kvietime nurodytu adresu;

60.2. įgyvendinančiajai institucijai kvietime nurodytu elektroninio pašto adresu siunčiamas paraiškos originalas, pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu (tik elektroninėje laikmenoje).

60.3. kartu su paraiška teikiami dokumentai ir (ar) skaitmeninės pridedamų dokumentų kopijos teikiami tokiu pat būdu, kaip paraiška, išskyrus Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 16 punkte nustatytas išimtis.

61. Jeigu laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės, ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo(-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu bei apie tai paskelbia ES struktūrinių fondų svetainėje, o valstybės projektų pareiškėjus papildomai informuoja per DMS.

62. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus:

62.1. informaciją apie gautą valstybės pagalbą ir kitus finansavimo šaltinius (Aprašo 4 priedas);

62.2. informaciją apie planuojamame atnaujinti pastate įsikūrusius ūkio subjektus (Aprašo 5 priedas), esant nuomininkams papildomai teikiama(-os) nuomos sutartis(-ys), jeigu dar nebuvo teikta(-os) kreipiantis finansavo pagal priemonę Nr. 04.3.1-FM-F-105;

62.3. klausimyną apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, jeigu pareiškėjas prašo PVM išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t.y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą. Forma skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje (skyriuje „Dokumentai“, srityje „Finansavimo skyrimas“, dalyje „Paraiškų priedų formos“);

62.4. žemės sklypo (teritorijos) savininko, valdytojo ar naudotojo sutartį, sutikimą, ar susitarimą, jeigu taikomas Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 punktą;

62.5. pareiškėjo įsipareigojimą padengti netinkamas finansuoti, tačiau šiam projektui įgyvendinti būtinas išlaidas, ir tinkamas išlaidas, kurių nepadengia projekto finansavimas, įrodančius dokumentus (trumpoji metinė atskaitomybė už 3 paskutinius metus ir (ar) finansinių įstaigų dokumentai apie banko paskolas ir (ar) pinigines lėšas, ir (ar) piniginius įnašus (taikoma ne biudžetinėms įstaigoms) arba kito(-ų) savininko(-ų) ar valdytojo(-ų) asignavimo valdytojo(-ų) įsipareigojimas(-ai), ir (ar) garantinis(-iai) raštas(-ai) prisidėti prie projekto finansavimo (taikoma biudžetinėms įstaigoms) ir (ar) kitas pagrindžiantis dokumentas), jeigu tokios išlaidos numatomos;

62.6. numatomų tvarkyti patalpų brėžinius iš inventorinės bylos;

62.7. informaciją apie projektui taikomus aplinkosauginius reikalavimus, kaip nurodyta Aprašo 23.3 papunktyje;

62.8. pastate paslaugas teikiančio ūkio subjekto (nuomininko) „Vienos įmonės“ deklaraciją, reikalingą vienos įmonės, kaip nurodyta *de minimis* reglamento 2 straipsnio 2 dalyje, apimčiai nustatyti (jeigu taikoma, pildoma „Vienos įmonės“ deklaracija pagal ES struktūrinių fondų interneto svetainės skyriuje „Dokumentai“, srityje „Finansavimo skyrimas“, dalyje „Paraiškų priedų formos“ paskelbtą rekomenduojamą formą);

62.9. laisvos formos deklaraciją ir dokumentus, pagrindžiančius, kad planuojamame atnaujinti pastate bent 80 proc. laiko arba vietos pajėgumo per metus yra naudojama kultūros tikslams (taikoma valstybės pagalbos atveju);

63. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma valstybės projektų sąrašė, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje. Jei priedai teikiami ne kartu su paraiška, jie turi būti pateikti iki paraiškai teikti nustatyto termino paskutinės dienos.

64. Įgyvendinančioji institucija ne vėliau kaip per 7 dienas nuo paraiškos gavimo dienos per DMS arba raštu, jei nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės, informuoja pareiškėją apie paraiškos registravimą ir jai suteiktą unikalų paraiškos kodą.

65. Įgyvendinančioji institucija, vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 99 punktu, ne vėliau kaip per 7 dienas nuo paraiškos pateikimo dienos ES struktūrinės paramos svetainėje paskelbia informaciją apie registruotas paraiškas.

66. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta įgyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal valstybės projektų sąrašą.

67. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

68. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstantį informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą, kaip nustatyta Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 14 ir 15 skirsniuose.

69. Paraiškas vertina įgyvendinančioji institucija ne ilgiau kaip 60 dienų nuo valstybės projekto paraiškos gavimo dienos.

70. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS. Jei nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės – raštu.

71. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Apraše ir (arba) Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 14–16 skirsniuose, juose nustatyta tvarka. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS, o jei nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės – raštu ir paraiškoje nurodytu elektroniniu paštu, per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

72. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskųsti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

73. Įgyvendinančiajai institucijai baigus paraiškų vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka. Įgyvendinančioji institucija kartu su paraiškų vertinimo ataskaita pateikia informaciją Ministerijai apie 30 punkte nurodyto patikrinimo rezultatus.

74. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS, o jei nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės, raštu pateikia šį sprendimą jame nurodytiems pareiškėjams.

75. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės sutartys tarp pareiškėjo ir įgyvendinančios institucijos ne vėliau kaip per 60 dienų nuo sprendimo dėl projektų finansavimo priėmimo dienos.

76. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą.

77. Projekto sutarties originalas gali būti teikiamas:

77.1. pasirašytas raštu popierinėje laikmenoje, arba

77.2. pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu (tik elektroninėje laikmenoje).

VII SKYRIUS GRAŽINAMOSIOS SUBSIDIJOS GRAŽINIMO TVARKA

78. Gražinamosios subsidijos gražinimo tvarka yra išdėstyta šiame Apraše, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse, taip pat bus nustatyta projekto sutartyje ir Grafike.

79. Projekto vykdytojas, įgyvendinęs projektą, su galutiniu mokėjimo prašymu teikia su įgyvendinančiąja institucija suderintą Grafiką, parengtą pagal energijos vartojimo audito, atlikto prieš pastato atnaujinimą, ataskaitos duomenis. Grafikas turi būti patikslinamas ne vėliau kaip per 10 mėnesių pagal atestuoto auditoriaus patvirtintus išmatuotus šilumos patalpų šildymui ir (arba) išmatuotus arba apskaičiuotus elektros energijos, ir (arba) šilumos kiekio karštam vandeniui paruošti sutaupymus kilovatvalandėmis bei nurodytas vidutines metines elektros energijos ir šilumos energijos vieneto kainas su pridėtinės vertės mokesčiu eurais už kilovatvalandę, apskaičiuotas vadovaujantis Metodika. Iki patikslinto Grafiko suderinimo, atestuoto auditoriaus patvirtinti energijos sutaupymai turi būti patikrinti įgyvendinančios institucijos konsultuojantis su institucija, atsakinga už ekspertines konsultacijas, energijos vartojimo audito ir kitais energijos vartojimo efektyvumo didinimo klausimais.

80. Metinis preliminarus gražintinų lėšų dydis kiekvienam projektui nustatomas individualiai, atsižvelgiant į sutaupyto energijos kiekį atnaujiname pastate, kaip numatyta Aprašo 79 punkte, tačiau bendras per Aprašo 82 punkte nurodytą terminą gražintinų lėšų dydis negali būti mažesnis nei 30 proc. pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų, susijusių su rangos darbais, skirtais Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programos 2 priedo 1-10 punktuose nurodytų

viešųjų pastatų atnaujinimo veiksnių (priemonių) įgyvendinimui, sumos ir negali viršyti visų projekto įgyvendinimui pripažintų tinkamomis finansuoti išlaidų sumos. Gražinamosios subsidijos lėšų gražinimas vykdomas vieną kartą per metus: iki einamųjų metų birželio 30 d.

81. Suderintas patikslintas Grafikas gali būti tikslinamas ne dažniau kaip kas 3 (tris) metus, jeigu įgyvendinančioji institucija, išnagrinėjusi projekto vykdytojo raštu pateiktą argumentuotą prašymą tikslinti Grafiką ir jį pagrindžiančius dokumentus, priima sprendimą dėl jo pakeitimo.

82. Lėšų gražinimo terminas – 20 metų, pradedant skaičiuoti nuo kitų metų po projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos. Galutinio mokėjimo prašymo metu įgyvendinančioji institucija patikrina projektu generuojamas grynąsias pajamas, o projekto vykdytojas kasmet 3 metus po projekto finansavimo pabaigos, bet ne ilgiau nei iki Veiksnių programos užbaigimo dokumentų pateikimo termino, ataskaitose po projekto užbaigimo įgyvendinčiajai institucijai privalo nurodyti per ataskaitinį laikotarpį faktiškai gautų grynujų pajamų sumą, kuri apskaičiuojama iš projekto veiklos pajamų atėmus projekto veiklos išlaidas.

83. Įgyvendinančioji institucija apie suderintą su Projekto vykdytoju Grafiką arba Grafiko koregavimus informuoja Ministeriją ir pateikia Grafiko kopiją Ministerijai ir, kai projekto vykdytojas yra biudžetinė įstaiga, asignavimų valdytojui.

84. Kai projekto vykdytojas yra biudžetinė įstaiga, sutaupytos lėšos Ministerijai gražinamos projekto vykdytojui taikant tiesioginį asignavimų mažinimo (asignavimų planų persikirstymas) būdą: projekto vykdytojas, kiekvienais metais vykdydamas įstaigos programų sąmatų planavimą teisės aktuose numatyta tvarka ir terminais, vadovaujasi Grafiko duomenimis ir numato atitinkamai mažesnę išlaidų sumą komunalinėms paslaugoms, kurioms numatoma sutaupyti lėšų. Asignavimų valdytojas, pagal Projekto vykdytojo pateiktus duomenis, atsižvelgiant į Grafiką, atitinkamai programos sąmatoje, komunalinėse paslaugų eilutėse, kuriose bus lėšų sutaupymai, sutaupytu lėšų dydžiu nurodo mažesnę išlaidų sumą ir iki balandžio 10 d. teikia informaciją įgyvendinčiajai institucijai, kuri apie numatomas sutaupyti lėšas per 10 kalendorinių dienų informuoja Ministeriją. Ministerija, išanalizavusi gautą informaciją, iki einamųjų metų balandžio mėn. 30 d. informuoja Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Biudžeto departamentą (toliau – Biudžeto departamentas), kuris pagal asignavimų valdytojų pateiktas programų sąmatas rengia valstybės biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymą pagal programas ir, vadovaujantis Grafiko duomenimis, planuoja gražinamosios subsidijos gražintinas lėšas tiesiogiai mažindamas valstybės biudžeto asignavimus projekto vykdytojui, o sumažintą lėšų sumą skiria Ministerijai, kuri atsakinga už pakartotinį gražinamosios subsidijos gražintinų lėšų panaudojimą. Atlikus asignavimų planų persikirstymą, Biudžeto departamentas, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų apie atliktą persikirstymą raštu informuoja Ministeriją, pateikiant su lėšų persikirstymu susijusius duomenis, o ši įgyvendinčiąją instituciją, kuri taip pat atsakinga už projekto vykdytojo finansinių išpareigojimų vykdymo stebėseną. Jeigu įgyvendinančioji institucija nustato, kad persikirstyta lėšų suma neatitinka Grafike esančių duomenų, apie tai informuoja Ministeriją ir Biudžeto departamentą, kuri netikslumų ištaisymą atlieka planuojant sekančius biudžetinius metus. Biudžeto departamente informacija kaupiama pagal kiekvieną projekto vykdytoją (valstybės biudžetinė įstaiga).

85. Jei projekto vykdytojas yra viešoji įstaiga ar centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas – lėšų gražinimas vykdomas pervedant gražintinas lėšas, vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis bei Gražintinų ir gražintų lėšų administravimo taisyklėmis.

86. Ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų po kiekvieno gražintinų lėšų gražinimo projekto vykdytojas, kai jis yra viešoji įstaiga ar centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas, įgyvendinčiajai institucijai turi pateikti apskaitos dokumentų, pagrindžiančių lėšų gražinimo faktą, kopijas.

87. Jeigu projekto vykdytojas yra viešoji įstaiga ar centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas ir įgyvendinančioji institucija nustato, kad finansiniai išpareigojimai yra nevykdomi ilgiau negu 90 kalendorinių dienų, papildomai apie tai raštu informuoja projekto vykdytoją ir numato papildomą terminą priverčiai įvykdyti. Jei projekto vykdytojas ir po priminimo nevykdo

grąžinimo, įgyvendinančioji institucija imasi veiksmų, nustatytų Finansinės paramos, išmokėtos ir (arba) panaudotos pažeidžiant teisės aktus, grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. 590 „Dėl Finansinės paramos, išmokėtos ir (arba) panaudotos pažeidžiant teisės aktus, grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Finansinės paramos grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklės). Projekto vykdytojui panaudojus išmokėtas Europos Sąjungos fondų lėšas pažeidžiant teisės aktus, lėšos grąžinamos į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą vadovaujantis Finansinės paramos grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklių nuostatomis.

88. Susigražintos grąžinamosios subsidijos lėšos turi būti pakartotinai panaudojamos tam pačiam tikslui, kaip tai numato Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 390 punktas.

VIII SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

89. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse nustatytus reikalavimus.

90. Projekto rangovas viešųjų pirkimų būdu turi būti atrinktas ne vėliau nei per 6 mėnesius nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

91. Pagal priemonę įgyvendinamiems projektams projekto sutartyje gali būti numatytas avansas. Avanso suma negali viršyti 30 procentų projektui įgyvendinti skirtos projekto finansavimo lėšų sumos. Avanso dydį nustato įgyvendinančioji institucija, vadovaudamasi Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 220 punkte nustatyta tvarka.

92. Prieš Ministerijai suteikiant *de minimis* pagalbą, įgyvendinančioji institucija tikrina prašomos suteikti *de minimis* pagalbos sumos teisėtumą. Ministerija per 5 darbo dienas reikiamą informaciją apie suteiktą *de minimis* arba valstybės pagalbą pateikia Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registru, kurio nuostatai patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“.

93. Projekto vykdytojas, raštu arba elektroniniu paštu turi informuoti pastatę įsikūrusį ir paslaugas teikiantį ūkio subjektą (nuomininką) apie tai, kad jam suteikiama *de minimis* pagalba, nurodydamas *de minimis* pagalbos dydį bei pobūdį, pateikdamas aiškią nuorodą į *de minimis* reglamentą (nurodydamas *de minimis* reglamento pavadinimą bei skelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje numerį) (taikoma *de minimis* pagalbos atveju).

94. Projekto vykdytojas, prasidėjus artimiausiam šildymo sezonui, turi atlikti energetinių parametų matavimus ir atitinkamai patikslinti energijos vartojimo audito ataskaitą, kuri teikiama arba Ministerijai kartu su projektiniu pasiūlymu, arba įgyvendinčiajai institucijai iki rangos darbų pradžios, jei energetinių parametų matavimų nebuvo galima atlikti iki projekto pasiūlymo pateikimo Ministerijai.

95. Įgyvendinus projektą, kartu su galutiniu mokėjimo prašymu, projekto vykdytojas įgyvendinčiajai institucijai pateikia pastato energinio naudingumo sertifikatą, parengtą vadovaujantis reikalavimais, nurodytais Aprašo 55.3 papunktyje.

96. Projekto vykdytojui nepasiekus išpareigotų pasiekti stebėsenos rodiklių reikšmių, taikomos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 22 skirsnio nuostatos.

97. Projekto vykdytojas turi apdrausti ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įsigytas ar sukurtas iš projektui skirto finansavimo lėšų, maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų. Turtas turi būti apdraustas Projekto įgyvendinimo laikotarpiui nuo tada, kai yra sukuriamas ar įsigyjamas, ir ne mažiau kaip 5 (penkerius) metus nuo projekto finansavimo pabaigos teisės aktų nustatyta tvarka. Draudiminio įvykio atveju Projekto vykdytojas turi atkurti prarastą turtą.

98. 5 (penkerius) metus po projekto finansavimo pabaigos arba per valstybės pagalbos taisyklėse nustatytą laikotarpį, turi būti užtikrintas investicijų tęstinumas Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 27 skirsnyje nustatyta tvarka.

99. Projekto vykdytojas privalo informuoti apie įgyvendinamą ar įgyvendintą projektą Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 37 skirsnyje nustatyta tvarka.

100. Projekto užbaigimo reikalavimai nustatyti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 27 skirsnyje.

101. Visi su projekto įgyvendinimu susiję dokumentai turi būti saugomi Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 42 skirsnyje ir, jeigu teikiama valstybės pagalba, Bendrojo bendrosios išimties reglamento I skyriaus 9 straipsnio 4 dalyje, jeigu teikiama *de minimis* pagalba, *de minimis* reglamento 6 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka.

102. Projekto vykdytojas projektui (vykdyti) administruoti turi suformuoti projekto komandą, kurios nariai turėtų patirties investicijų projektų valdymo, projektų finansų valdymo, viešųjų pirkimų vykdymo, statybos projektų valdymo srityse.

IX SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

103. Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 11 skirsnyje.

104. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, taikomos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės.
